

Lahti sai betonisen ”Kylän Portin”

Akseli Leinonen, taiteilija

akseli@akselileinonen.fi

Pertti Kukkonen, kuvanveistäjä,

Betonipallas Oy

pertti.kukkonen@betonipallas.fi

Lahden kaupungin vuonna 2020 järjestämän taidekilpailun voitti Akseli Leinosen ehdotus ”Kylän Portti”. Sen valmistus ja asennus toteutui harvinaisen nopeasti ja jo toukokuussa 2021 teos pystytettiin Lahden Viiskulman aukiolle.

Kylän portti -ehdotus voitti ensimmäisen sijan Lahden kaupungin vuonna 2020 järjestämässä taidekilpailussa. Viiskulman aukiolle haettiin kilpailussa elämyksellistä elementtiä, joka opastaa läheisyydessä sijaitsevaan Lahden visuaalisten taiteiden museo Malvaan. Suunnittelukilpailussa teoksen ympäristöystävällisyys oli myös tärkeä kriteeri.

Teos tutkii ihmisen suhdetta rakentamaansa kaupunkiympäristöön, sekä luonnon roolia tässä näkymässä. Portti kytkeytyy ympäröivään kaupunkirakenteeseen ja toimii erilaisia tiloja rajaavana elementtinä. Samalla teos rakentaa dialogisen yhteyden rakennetun ympäristön ja Olavi Lanun luontoon sulautuvan sanattoman veistotaiteen kanssa.

Teos on 6 metriä korkea, 10 metriä leveä ja painaa yli 50 tonnia. Se on valmistettu tehtaalla kuudesta elementistä, joiden pintaa on eri tavoin ”kulutettu” ja rikottu. Värjäyksessä on käytetty Umbra-patinamenetelmää sävykkään punaruskean värin aikaansaamiseksi.

Teos toteutettiin yhteistyössä Vihdin Betonin ja Betonipallaksen kanssa, joilla kummallakin on pitkä kokemus ja yhteistyö taideteosten ja muiden esteettisesti vaativien betonirakenteiden toteuttajana. Teoksen muotit valmistettiin vanerista ja sen ”rikkoutuneet” kohdat toteutettiin polystyreenistä muotoiluilla kappaleilla. Teoksessa kierrätettiin muusta betonituotannosta ylijääneitä betonikappaleita, joita voi nähdä myös teoksen pinnassa.

Pintahidastimina kokeiltiin erilaisia sokeipitoisia nesteitä, kuten Coca Colaa, jolla

saatiin luotua vaikutelma kuluneisuudesta. Valun yläpinta painepestiin ennen betonin kovettumista, jolloin myös siihen saatiin elävää vaihtelua.

Kylän portti

Osoite: Viiskulman aukio, Lahti

Tilaja: Lahden Kaupunki

Suunnittelu: Akseli Leinonen

Rakennesuunnitelmat: Akseli Rosqvist

Elementtien valmistus ja asennus: Vihdin

Betoni Oy

Urakointi ja betonikonsultointi: Pertti Kukkonen/ Betonipallas Oy

1 Kylän Portti-teos sijaitsee Lahden Viiskulman aukiolla ja se opastaa läheisyydessä sijaitsevaan Lahden visuaalisten taiteiden museo Malvaan.

2 Teos asennettiin maan alle jäävälle anturalle kiinnittämällä ne pilarikengillä. Alueelle asennetaan nupukiveys, joka tulee kiinni pilareihin.

2

3

4

5

6

9

7

"Village Gate" in concrete erected in Lahti

Village Gate is a new public work of art designed by artist Akseli Leinonen and realised in concrete. It stands in the Viiskulma Square in Lahti.

Village Gate won the art competition organised by the City of Lahti in 2020 to acquire an experiential element for the Viiskulma Square. This work of art studies the relationship between man and the urban environment built by him.

The work was poured in formwork made from Styrofoam and plywood, using partly recycled concrete. Village Gate is about six metres tall and weighs more than 50 tons.

The reddish-brown finish of the work has been created with Umbra patina dye treatment.

Lahti sai betonisen "Kylän Portin"

3 Muottiin aseteltiin styroksimuotoja, joista jäi betoniin syvennyks. Erilaisilla pinnanrakkomisilla toteutettiin ikäänkynyt vaikutelma. Vivahteikas värimaailma syntyi "Umbrapatinoitimenetelmällä", joka ei peitä betonin pintaa vaan jättää sen materiaalisuuden näkyviin.

4-7 Erilaisilla käsittelymenetelmillä ja -aineilla saatiin ilmeikäs lopputulos.

8 Kierrätysbetonista valmistettu taideteos valettiin Nummelassa styroksista ja vanerista tehtyihin muotteihin. Kylän portti on reilut kuusi metriä korkea ja painaa yli 50 tonnia.

9 Pylväiden on sanottu tuovan miellejhtymiä rapistuneeseen temppeliin. Teos myös nimensä mukaisesti näyttää portilta, mutta kaarissa on epäsymmetrisyyttä.

8

